

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

01.07.2026

Vår ref:

2026/17855

Deres dato:

Deres ref:

FREDRIKSTAD KOMMUNE
Postboks 1405
1602 FREDRIKSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Susanne Brix Røed, 32266741

Tillatelse etter forurensningsloven til graving i forurenset grunn - FMV Vest - Delområde Parkgata Øst

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus gir Fredrikstad kommune tillatelse etter forurensningsloven til graving i forurenset grunn på FMV Syd (gbnr. 423/2) i Fredrikstad kommune på bestemte vilkår.

Statsforvalteren vedtar at Fredrikstad kommune skal betale kr 47 300 for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus viser til mottatt søknad om tillatelse etter forurensningsloven til graving i forurenset grunn på Fredrikstad Mekaniske Verksted delprosjekt Parkgata Øst (gbnr. 423/2) datert 27.03.2026.

Sammendrag av søknad

Bakgrunn

FMV-Vest er et stort transformasjonsområde på Kråkerøy i Fredrikstad hvor det vil være utbygging i lang tid fremover. Det har nå kommet inn søknad om delområdet Parkgata Øst (figur 1).

Tiltaksområdet er på ca. 14 620 m² og ligger helt nord-vest på Kråkerøy i Fredrikstad kommune. Parkgata Øst skal ha to kjørefelt med sykkelfelt og fortau på hver side av gata. Det er planlagt at terrenget skal heves ca. 1,0 – 1,5 meter over dagens terreng i hele tiltaksområdet. Tiltaket omfatter tilpasning av adkomst til tilgrensende områder og veier som følge av at Parkgata Øst vil ligge noe over eksisterende terreng frem til FMV-vest er ferdig utbygd. Parkgata Øst skal asfalteres og øvrige sideareal skal etableres med trekker, øvrig grøntstruktur med belegningssoner og asfaltert fortau.

Håndtering av forurensete masser

Analysene fra grunnprøvene viser tilstandsklasse 5 og høyere for PAH-forbindelser, arsen, kvikksølv, kobber, bly, kadmium, sink og PCB. Ifølge søknaden planlegges det bruk av masser i henhold til

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

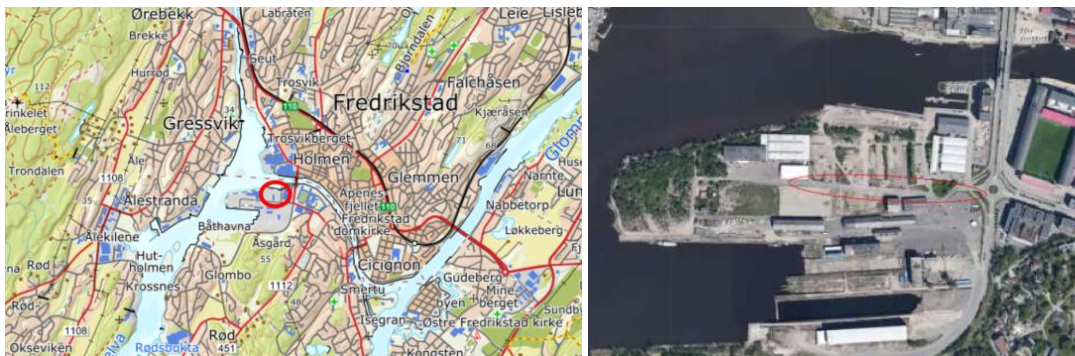

veilederen *Tilstandsklasser for forurenset grunn* (TA-2553/2009). Arealbruken er «sentrumsområder, kontor og forretning».

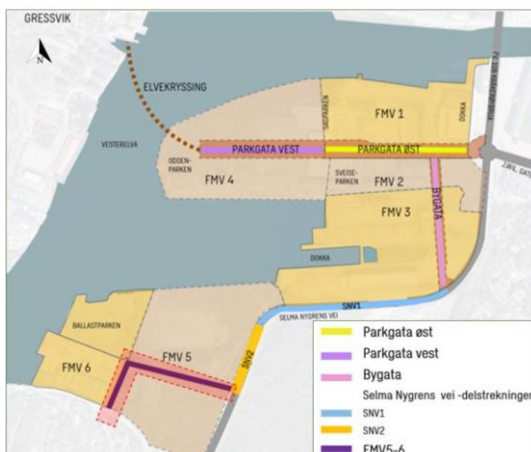
I tiltaksplanen står det at de ønsker å kunne benytte masser på tvers av dette prosjektet og delprosjekt BGG (bygata, Selma Nygrens vei og FMV5-FMV6) som skal gjennomføres samtidig (figur 2).

Håndtering av anleggsvann

Tiltakshaver planlegger å rense vann som samler seg i byggegrop før videre håndtering, ettersom det er påvist forurensete masser på tiltaksområdet. Det er i tiltaksplanen anbefalt bruk av oljeutskiller og sedimentering som primære rensemetoder for anleggsvannet. Analyser av grunnvannet viser overskridelser av grenseverdier for PAH-forbindelser og metaller. Grunnvann er registrert ved gravedybder mellom 0,7 og 1,5 meter, og sedimenteringsbassenget planlegges plassert minimum 30 cm over grunnvannstanden for å sikre funksjonalitet. Etter rensing er det planlagt at vannet skal infiltreres i grunnen. Dersom grunnforholdene er uegnet til infiltrasjon av vann i grunnen, planlegges det å slippe vann ut i Vesterelva, eventuelt å søke Fredrikstad kommune om påslipp av rensert anleggsvann til spill- eller overvannsnett.

Figur 1. Lokalisering av FMV Vest 1 – delprosjekt Parkgata Øst, med gbnr. 423/3. Bildene er hentet fra rapporten til Sweco *Miljøteknisk rapport og tiltaksplan FMV-Vest, delområde Parkgata Øst* (27.03.2026).

Figur 2. Oversikt over delprosjektene Parkgata Øst og BGG (Bygata, Selma Nygrens vei og FMV5-FMV6). Figuren er hentet fra Sweco sin Miljøtekniske rapport og tiltaksplan for FMV Vest datert 23.03.2026.

Høring

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus har sendt søknaden på høring i tidsperioden 15.04.2026–08.05.2026. Søknaden er også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider.

Vi har mottatt to høringsuttalelser. Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsuttalelsene og Fredrikstad kommune sine kommentarer til disse.

Fredrikstad kommune, planavdelingen, skriver at tiltaket er i tråd med vedtatte planer, og de mener at tillatelse kan gis.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) skriver at de prioriterer veiledning og uttalelser i arealplaner, og har derfor kun gitt en generell tilbakemelding på dette tiltaket. De skriver at Statsforvalteren må vurdere om tiltaket ligger innenfor et område som kan være utsatt for flom, skred eller kvikkleireskred, før det gis tillatelse. De skriver at selv mindre terrenginngrep kan utløse skred hvis arbeidet svekker stabiliteten i området, og at NVEs veileder bør brukes for å vurdere sikkerheten. De viser videre til nettsider og annen veiledning.

Tiltakshaver svarer at de viser til de geotekniske vurderingene i prosjektet, og til prosjektet generelt. For nærmere vurderinger utover det som står i tiltaksplan under behandling hos Statsforvalteren vises til det geoteknisk notat, VAO-notat, SHA-plan og MOP utarbeidet i prosjektet, i tillegg til rammesøknad.

Lovgrunnlag og myndighet

Lovgrunnlag

Tiltak i forurenset grunn kan medføre fare for forurensning og tiltaket krever derfor en godkjent tiltaksplan i henhold til forurensningsforskriften kapittel 2 eller tillatelse etter forurensningsloven § 11 jf. § 7. I dette tilfellet ble Statsforvalteren delegert myndighet for bygge- og gravearbeider i forurenset grunn for 423/2 i Fredrikstad fra Miljødirektoratet i brev av 14.06.2023 og 18.06.2026. Statsforvalteren behandler derfor tiltaksplanen som en søknad om tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10. Tiltak som medfører fare for forurensning av vann skal derfor vurderes i henhold til vannforskriften. Formålet er å beskytte og om nødvendig forbedre miljøtilstanden i alle elver, innsjøer, grunnvann og kystnære områder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Statsforvalterens vurdering

Forurensningssituasjonen på området

I henhold til søknaden skal området brukes til «sentrumsområder, kontor og forretning» i henhold til veileder for forurenset grunn (TA-2553/2009). Det ble tatt ut prøver av 19 jordprøvepunkt med inntil 3 prøver av samme punkt (53 prøvepunkt til sammen) innenfor delområde Parkgata Øst. Alle prøvene ble sendt til kjemisk analyse. Det ble funnet PAH-forbindelser, arsen, bly, kadmium, kvikksølv, kobber, sink, alifater, benzo(a)pyren og PCB i tilstandsklasse 5 eller høyere i 5 av prøvepunktene. Det ble funnet arsen, bly, kobber, kvikksølv, sink, benzo(a)pyren, PAH-forbindelser, PCB, alifater og benzen i tilstandsklasse 4 i 7 prøvepunkter. I 20 prøvepunkter ble det funnet tilstandsklasse 3 av arsen, bly, sink, kobber, kvikksølv, nikkel, benzo(a)pyren, PAH-forbindelser, PCB og alifater.

Det er beregnet at ca. 2 420 m³ masser har miljøgiftkonsentrasjoner høyere enn tilstandsklasse 5, ca. 2 810 m³ ligger innenfor tilstandsklasse 5, ca. 9 000 m³ ligger innenfor tilstandsklasse 4, ca. 12 700 m³ ligger innenfor tilstandsklasse 3 og ca. 17 050 m³ ligger innenfor tilstandsklasse 1-2.

Gjennomføring av tiltaket

Masser i tilstandsklasse 5 og masser som er i øvre grense for tilstandsklasse 5 fjernes fra hele området hvor ny trasé skal etableres. Det planlegges også at masser i sjiktet 0-1 meter som overstiger tilstandsklasse 3 skal fjernes fra områder som berøres av tiltaket. Tilstandsklasse 4 kan aksepteres i dypere liggende jord, hvis det ved risikovurdering av spredning kan dokumenteres at risikoen er akseptabel. Masser i tilstandsklasse 4 i toppjord (0-1 m) må leveres til godkjent mottak, alternativt gjenbrukes i dybder på mer enn 1 m og innenfor tiltaksområdet, forutsatt samme forurensningsgrad og at det er utarbeidet en risikovurdering.

I tillatelsen stiller vi krav om at oppgraving og lagring av forurenset masse ikke skal føre til at forurensning spres, og at alle forurenset masse i tilstandsklasse 5 eller høyere skal leveres til et godkjent avfallsdeponi med tillatelse etter forurensningsloven. Eventuell mellomlagring av forurenset jord skal foregå innenfor tiltaksområdet på en slik måte at forurensning ikke spres. Vi tillater at masser opp til tilstandsklasse 4 kan lagres eller gjenbrukes innad delprosjektet BGG som skal gjennomføres samtidig. Masser kan ikke blandes uten at forurensningen er kjent, og kan kun legges der det er lik forurensning. Vi vurderer at disse vilkårene gir tilstrekkelig sikring mot at de forurensete massene fra området spres til Vesterelva eller omkringliggende miljø.

Vannhåndtering

I henhold til tiltaksplanen er grunnen forurenset av miljøgifter, og vi stiller derfor vilkår til behandlingen av anleggsvann i tillatelsen. Vi stiller strenge krav til innhold av suspendert stoff for å sikre at forurensningen som er bundet til partiklene blir rensert før utslipp. Vi oppgir utslippsgrenser for olje og stiller krav til pH-verdi i utslippet. I tillegg skal det minimum måles på innhold av metaller, PAH16, PCB7, benzo[a]pyren og BTEX-benzen. For suspendert stoff (SS) setter vi krav om at utslippet ikke skal overskride 50 mg/l midlet over en uke.

Ettersom andre forurensninger (metaller og miljøgifter) i stor grad er partikkelbundet, har vi ikke fastsatt grenseverdier for disse komponentene. Vi vurderer at grenseverdien for suspendert stoff vil være tilstrekkelig for å sikre at det ikke skjer skadelige utslipp. Vi stiller likevel krav om at det skal gjennomføres målinger på utvalgte stoffer på prioriteringslista da utslipp av disse komponentene bare er tillatt hvis utslippet er så små at de må anses å være uten miljømessig betingning. Det er virksomhetens sitt ansvar å vurdere om utslippet er uten miljømessig betydning (jf. vilkår 2.1), og er pliktige å etablere tilstrekkelige renseløsninger for å redusere utslipp av miljøgifter slik at de ikke

fører til skade eller ulempe for miljøet. Dersom målingene avdekker konsentrasjoner som har miljømessig betydning, skal vi varsles.

Vurdering av påvirkning på naturmiljø

I Miljødirektoratets database <https://kart.naturbase.no/> (2026) er det ikke registrert noen utvalgte naturtyper innenfor tiltaksområdet. Det er derimot registrert funn av flere arter av særlig stor forvaltningsinteresse på land, blant annet fuglene hettemåke, lomvi, storskarv, dvergdykker, og sommerfuglen karminspinner. Vi vurderer at tiltaket er kortvarig og av begrenset art, og at fuglene og sommerfuglen ikke vil bli påvirket av tiltaket i særlig grad.

Formålet med § 10 er å se virkningen av det konkrete tiltaket i sammenheng med andre effekter på det samme økosystemet. Da får man sumvirkningen eller den samlede belastningen på økosystemet. På bakgrunn av at tiltaket ikke vil påvirke noe økosystem, vurderer vi at § 10 ikke kommer til anvendelse i denne saken. Vi mener det foreligger tilstrekkelig kunnskap om virkningene tiltaket kan ha for naturmiljøet. Førre var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 kommer derfor ikke til anvendelse.

I henhold til naturmangfoldloven § 11 skal tiltakshaver dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Dette prinsippet er fulgt ved at det er tiltakshaver som skal finansiere oppryddingen. For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det, i henhold til § 12 i naturmangfoldloven, tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Vi mener at dette prinsippet er oppfylt gjennom vilkårene vi har satt til tiltaket.

Statsforvalteren vurderer at vi har tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet til å fatte vedtak om tillatelse. Gravearbeidene vil føre til fjerning av forurensning, og er også planlagt i begrenset tid. Vi anser at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet ikke vil forringes utover det som er absolutt nødvendig for å gjennomføre byggeprosjektet.

Statsforvalteren mener at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldloven §§ 8 - 12 er oppfylt.

Vurdering av påvirkning på vannmiljø

Vann fra tiltaksområdet vil kunne dreneres til *Vesterelva* (ID: 002-4854-R) som er registrert med dårlig økologisk og udefinert kjemisk tilstand i fagdatabasen Vann-Nett. Miljømålet for området er god økologisk og kjemisk tilstand, og dette skal nås mellom 2022 og 2027. På denne bakgrunnen må det utvises varsomhet med å tillate utslipp/påvirkninger som kan redusere miljøtilstanden, eller gjøre det vanskeligere å nå miljømålet.

I tillatelsen stiller vi krav om at forurenset anleggsvann med forurensete masser skal renses før infiltrasjon til grunnen, og det er ikke planlagt utslipp til *Vesterelva*. Det skal også tas prøver av anleggsvannet. Vi har satt grenseverdier for suspendert stoff, pH og olje, og stilt krav om måling av turbiditet, metallkonsentrasjoner og innhold av PCB, BTEX-benzen og PAH₁₆. Tiltaksområdet er et godt stykke unna vannforekomsten og vi vurderer at dette, i tillegg til fastsatte vilkår vi har satt i tillatelsen, vil forsikre at vannforekomsten ikke forringes og at tiltaket derfor ikke vil være til hinder for at miljømålet om god tilstand nås.

Grunnforhold og stabilitet

I NVE sin høringsuttalelse skrev de at Statsforvalteren må vurdere om tiltaket ligger innenfor et område som kan være utsatt for flom, skred eller kvikkleireskred, før det gis tillatelse. Vi presiserer at det er kommunen som er ansvarlig for at tiltakene ikke endrer områdestabiliteten og gjennomføres i tråd med [NVE sine råd og veiledninger](#). Kommunene har også en viktig rolle for å påse at det ikke iverksettes tiltak i områder med dårlig områdestabilitet uten at det gjøres nødvendige avbøtende tiltak.

Planforhold

Kommuneplanens arealdel vedtok planbeskrivelse med bestemmelser og retningslinjer for Parkgata Øst i bystyret 15.06.2023, med revidering 21.03.2024.

Konklusjon

Vi gir tillatelse til gjennomføring av gravearbeider i forurenset grunn på gbnr. 423/2 i Fredrikstad kommune på bestemte vilkår. Vi mener at det er miljømessig forsvarlig at gravearbeidene gjennomføres så lenge tiltakshaver utfører arbeidene i henhold til vilkårene og tilsendt tiltaksplan.

Der tiltaksplanen strider med vilkårene vi har satt, er det våre vilkår som gjelder.

Vedtak

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 gir Statsforvalteren tillatelse til graving i forurenset grunn på gbnr. 423/2 i Fredrikstad kommune på bestemte vilkår.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Vi kan endre denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor sendes oss i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr datert 15.04.2026. Vi varslet sats 6-5, som i 2026 utgjør henholdsvis kr 47 300 og kr 94 600 for behandling av søknaden.

Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 6 kommer til anvendelse i denne saken. Fredrikstad kommune skal betale kr 47 300 for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstillelse av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med hilsen

Kari Skogen
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Susanne Brix Røed
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse med vilkår - FMV vest - Parkgata Øst

Kopi til:

VÆRSTE AS	Postboks 96	1601	FREDRIKSTAD
JOTNE FMV VEST 1 AS	Postboks 6629 Etterstad	0607	OSLO
NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)	Postboks 5091 Majorstua	0301	OSLO
ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE	Oscar Pedersens vei 39	1721	SARPSBORG
Sweco ved Rannveig Nordhagen NATURVERNFORBUNDET I ØSTFOLD	Kirkegaten 31B	1632	GAMLE FREDRIKSTAD

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Tillatelse etter forurensningsloven til graving i forurenset grunn – FMV delprosjekt Parkgata Øst – Fredrikstad kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen.

Hvis tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og frem til tiltaket er gjennomført.

Bedriftsdata:

Tiltakshaver: Fredrikstad kommune
Tiltakshavers adresse: Tomteveien 30, 1618 Fredrikstad
Org. nummer: 974565773
NACE-kode og bransje: 84.130 - Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer: 2026.0383.T		
Tillatelse første gang gitt: 01.07.2026	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd: -	Tillatelse sist endret: -
Kari Skogen seksjonssjef		Susanne Brix Røed seniorrådgiver

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	saksbeh. og saksnr.	Beskrivelse av endring
00.	01.07.2026	SUBRO, 2022/16058	Tillatelse gitt.
01.	01.07.2026	SUBRO	Endret bedriftsdata.

Postadresse: Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, Postboks 325, 1502 Moss | **Telefon:** 69 24 70 00

E-post: sfospost@statsforvalteren.no | **Internett:** www.statsforvalteren.no/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/ | **Org.nr.:** 974761319

Besøksadresser Statsforvalteren Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus sine kontorsteder: se www.statsforvalteren.no/nb/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/om-oss/kontakt-oss/

Innholdsfortegnelse

Endringslogg	1
1 Tillatelsens ramme.....	4
2 Generelle vilkår	4
2.1 Utslippsbegrensninger	4
2.2 Plikt til å overholde grenseverdier	4
2.3 Plikt til å redusere forurensning.....	4
2.4 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare.....	4
2.5 Gjennomføring av tiltak.....	5
2.6 Sikring av tiltaksområdet	5
2.7 Varsling om tiltaksgjennomføring.....	5
2.8 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.9 Endring av vilkår	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.10 Plikt til forebyggende vedlikehold.....	5
2.11 Internkontroll.....	5
2.12 Hensyn til friluftsliv og naturmiljø.....	5
2.13 Tilsyn.....	5
3 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.....	6
3.1 Miljørisikoanalyse.....	6
3.2 Forebyggende tiltak	6
3.3 Avvikshåndtering.....	6
3.4 Etablering av beredskap.....	6
3.5 Varsling av akutt forurensning	6
4 Utslipp av anleggsvann.....	7
4.1 Generelt.....	7
4.2 Håndtering av vann i gravegrop.....	7
4.3 Rensesystem.....	8
5 Tiltaksgjennomføring.....	8
5.1 Sikring av tiltaksområdet	Feil! Bokmerke er ikke definert.
5.2 Gjennomføring av gravearbeider	8
5.3 Mellomlagring av forurenset jord	9
6 Kontroll og overvåking.....	9
6.1 Kontroll- og overvåkingsprogram	9
6.2 Gjennomføring av målinger	9
6.3 Måleprogram.....	10
6.4 Kvalitetssikring av målinger	10

7	Håndtering av avfall.....	11
7.1	Generelle krav	11
7.2	Håndtering av farlig avfall	11
8	Støy.....	11
9	Rapportering.....	11

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder graving i forurenset grunn i forbindelse med bygging på Fredrikstad Mekaniske Verksted, FMV Vest delprosjekt Parkgata Øst, gbnr. 423/2 i Fredrikstad kommune.

Fredrikstad kommune, heretter kalt tiltakshaver, er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen overholdes.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

Utslippskomponentene fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er kommet fram i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble fattet.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning

Selv om tiltakshaver overholder kravene i forurensningsregelverket, skal tiltakshaver arbeide kontinuerlig for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. Dette omfatter også stoffer som ikke framgår av vilkår 2.1. For å unngå og/eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal tiltakshaver ta utgangspunkt i den teknologien som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold gir de beste resultatene, jf. forurensningsloven § 2.

2.4 Tiltakspflicht ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter tiltakshaver så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 3.5.

2.5 Gjennomføring av tiltak

Tiltaket skal gjennomføres i henhold til gjeldende regelverk, vilkårene i denne tillatelsen og i samsvar med utarbeidet tiltaksplan for området. Der det er motstrid mellom tiltaksplanen og vilkårene i denne tillatelsen, er det vilkårene som gjelder.

2.6 Sikring av tiltaksområdet

De deler av tiltaksområdet hvor det aktivt utføres arbeid, skal holdes avsperrert og ikke være tilgjengelig for allmennheten.

2.7 Varsling om tiltaksgjennomføring

Tiltakshaver skal varsle Statsforvalteren senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

2.8 Plikt til forebyggende vedlikehold

Tiltakshaver skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.9 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at utøvende entreprenør overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av vilkår 3.5.

2.10 Hensyn til friluftsliv og naturmiljø

Ved gjennomføring av tiltaket må tiltakshaver tilpasse arbeidet og ta hensyn til friluftsliv og naturmiljø i området.

2.11 Tilsyn

Tiltakshaver plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

3 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

3.1 Miljørisikoanalyse

Tiltakshaver skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet, og vurdere resultatene opp mot akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved tiltaket som kan medføre forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader.

Tiltakshaver skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

3.2 Forebyggende tiltak

Med utgangspunkt i miljørisikoanalysen skal tiltakshaver iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

3.3 Avvikshåndtering

Avvik (brudd på krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsregelverket inkludert i denne tillatelsen) som er av en viss alvorlighet og/eller som er stadig gjentakende, skal avvikshåndteres. Dette inkluderer å avdekke årsakene til at avvikene har skjedd, vurderinger og iverksetting av strakstiltak for å rette avvikene, og vurderinger og iverksetting av avbøtende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig.

3.4 Etablering av beredskap

Tiltakshaver skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som tiltaket til enhver tid representerer. Beredskapsplikten inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og begrense virkningen av en eventuell forurensning.

3.5 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift². Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller (sfospost@statsforvalteren.no). Kystverket er rette myndighet for akutt forurensning, og skal kontaktes på følgende telefonnummer: 33 03 48 00, eller e-post: vakt@kystverket.no.

² Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

4 Utslipp av anleggsvann

4.1 Generelt

Anleggsvann er alt vann som er påvirket av anleggsaktiviteten. Anleggsvann som kan føre til forurensning av vann eller grunn skal samles opp og renses. Alle grenseverdier skal overholdes før infiltrasjon i hele anleggsperioden. Det er ikke tillatt med forurensende utslipp til andre utslippspunkter enn det som er beskrevet i tiltaksplanen, som er infiltrering i grunn.

Tiltakshaver skal etablere tilstrekkelige renseløsninger og avbøtende tiltak for å redusere utslipp av partikler, partikkelbunden forurensning, olje og miljøgifter mest mulig slik at det ikke fører til skade eller ulempe for miljøet.

Tiltakshaver skal minimere mengden anleggsvann ved å avskjære anleggsområdet fra tilstøtende områder slik at overvann ikke renner inn. Det skal også gjennomføres tiltak for å redusere erosjon.

Renseanlegg skal etableres basert på best tilgjengelig fagkunnskap og teknikk og dimensjoneres slik at tiltakshaver kan ta hånd om vannmengdene som blir tilført, med tilstrekkelig renseseffekt.

Tiltakshaver skal etablere effektive rensinnretninger og avbøtende tiltak for å redusere utslipp av partikler, partikkelbundet forurensning og olje i vann fra byggeområdet. Beste tilgjengelige teknikk skal benyttes ved etablering av rensanlegg og avbøtende tiltak, og ved senere utskifting/endringer av utstyr så langt dette er rimelig.

Tiltakshaver skal ha dokumenterte rutiner for drift og vedlikehold av rensinnretninger og en dokumentert oversikt over avbøtende tiltak.

4.2 Håndtering av anleggsvann

Tiltakshaver skal gjennomføre tiltak for å minimere tilstrømming av overflatevann til gravegrop.

Følgende utslippsgrenser og prøvetakingsmetoder gjelder for forurenset vann:

Tabell 1. Utslippsgrense og prøvetakingsmetode for suspendert stoff, olje, pH og turbiditet.

Utslippskomponent	Utslippsgrense	Prøvetaking
Suspendert stoff (SS)	50 mg/l	ukeblandprøver
Olje	5 mg/l	stikkprøver
pH	6,0-9,0	kontinuerlig

Dersom pH overstiger akseptkriterium for utslippspunktet, skal utslippet stanses, årsaksforholdene avklares og nødvendige avbøtende tiltak gjennomføres. Eventuelle stopp i arbeidene som følge av overskridelser skal loggføres.

Det skal utføres prøvetaking etter rensing i form av ukeblandprøver på relevante miljøgifter og metaller på utslippsvann som slippes fra byggeområdene. Følgende forbindelser skal som et minimum inngå:

- Bly (Pb)
- Arsen (As)
- Kadmium (Cd)
- Nikkel (Nikkel)
- Kvikksølv (Hg)
- Kobber (Cu)
- Zink (Zn)
- Krom total (Cr), Krom VI og Krom III
- PAH-16
- PCB7
- Benzo[a]pyren
- BTEX-benzen

Målingene skal leveres i sluttrapporten i henhold til vilkår 9. Oppdages det unormale verdier av disse forbindelsene skal dette avvikshåndteres og Statsforvalteren skal kontaktes.

Statsforvalteren vil kunne sette konkrete grenseverdier for parameterne over dersom gjennomførte målinger skulle avdekke behov for dette.

4.3 Renseanlegg

Renseanlegg for forurenset vann skal driftes på best mulig måte og være dimensjonert for de faktiske vannmengdene som kan oppstå på anlegget. Kapasitet og renseeffekt skal dokumenteres. Det skal så langt som mulig hindres at det oppstår unormale driftsforhold. Renseanlegget skal være utformet på en slik måte at det tåler perioder med intens nedbør.

Renseanlegget for forurenset vann skal vedlikeholdes jevnlig for å sikre optimal drift.

5 Tiltaksgjennomføring

5.1 Gjennomføring av gravearbeider

Oppgraving av forurenset masse skal ikke føre til at forurensning spres. Forurenset masse skal holdes adskilt fra ikke-forurenset masse, og masse med ulik forureningsgrad skal ikke blandes under gravearbeid, lagring eller frakt.

Vi viser vi til Miljødirektoratets veileder TA-2553/2009 «Tilstandsklasser for forurenset grunn», og legger til grunn at grenseverdiene i denne overholdes.

Dersom det avdekkes forurensning ut over det som er påvist i utarbeidet tiltaksplan, skal resultatene oversendes Statsforvalteren sammen med vurdering av behov for avbøtende tiltak utover de som inngår i tiltaksplanen.

Alle forurenset masse som fjernes fra tiltaksområdet skal leveres til et godkjent behandlingsanlegg eller avfallsdeponi med tillatelse etter forurensningsloven.

Ikke-forurensede jord- og steinmasser kan ikke disponeres fritt utenfor tiltaksområdet ettersom det anses som næringsavfall. Den som produserer næringsavfall, skal sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning, slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt.

Tiltakshaver har ansvaret for at disponeringen av de ikke-forurensede jord- og steinmassene er i tråd med gjeldende regelverk, som plan- og bygningsloven og forurensningsloven.

Tiltakshaver skal gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre at tiltaket medfører spredning og etablering av uønskede fremmede arter.

Personell med dokumentert miljøkompetanse skal følge opp prosjektet jevnlig for å sikre forsvarlig håndtering av forurenset grunn og skal delta på oppstartsmøte hvor tiltaksplanen og denne tillatelsen skal gjennomgås med graveentreprenør.

5.2 Mellomlagring av forurenset jord

Eventuell mellomlagring av forurenset jord skal foregå innenfor tiltaksområdet, og på en slik måte at forurensningen ikke spres. Vi tillater også at masser inntil tilstandsklasse 4 kan lagres og benyttes innenfor delprosjekt BGG. Masser med ulik tilstandsklasse og disponeringsløsning skal ikke blandes. Forurensede masser i tilstandsklasse 5 skal transporteres direkte til godkjent behandlingsanlegg eller avfallsdeponi. Mellomlagring av masser med forurensning i tilstandsklasse 3 og 4 skal foregå på fast, ugjennomtrengelig dekke.

Lagrede forurensede masser skal tildekkes ved nedbør.

6 Kontroll og overvåking

6.1 Kontroll- og overvåkingsprogram

Tiltakshaver plikter systematisk å kartlegge sine utslipp til vann, grunn og luft med en oversikt over utslippsstrømmer, volum og innhold. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Tiltakshaver skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av måleprogram.

6.2 Gjennomføring av målinger

Tiltakshaver skal kontrollere og dokumentere eventuelle utslipp til vann ved å gjennomføre målinger.

Målinger består av volumstrømmåling, prøvetaking, analyse og beregning. Dersom målinger avdekker stoffer i konsentrasjoner som kan være av miljømessig betydning skal det iverksettes avbøtende tiltak.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal som et minimum omfatte:

- Bly (Pb)
- Arsen (As)
- Kadmium (Cd)
- Nikkel (Nikkel)
- Kvikksølv (Hg)
- Kobber (Cu)
- Sink (Zn)
- Krom total (Cr), Krom VI og Krom III
- PAH-16
- Benzo(a)pyre
- PCB7
- BTEX-bensen

På bakgrunn av en gjennomført miljørisikovurdering skal tiltakshaver vurdere å ta prøver og gjennomføre målinger av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning.

6.3 Måleprogram

Tiltakshaver skal ha et måleprogram som inngår i tiltakshavers dokumenterte internkontroll. Programmet skal utarbeides på bakgrunn av kravene i tillatelsen.

Måleprogrammet skal være utarbeidet før oppstart av anleggsarbeidene.

I programmet skal tiltakshaver redegjøre for de kartlagte utslippene, gjennomføringen av utslippskontrollen og kvalitetssikring av målingene.

Måleprogrammet skal beskrive både prøvetaking, analyse og/eller beregning, herunder:

- Analysekomponenter
- prøvetakings- og analysemetode
- alle prøvepunkter angitt på kart
- valg av måleperioder/ - tidspunkt som gir representative prøver
- beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes
- beregning av usikkerhet i målingene for de parameterne som er regulert gjennom vilkår
- måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering

Måleprogrammet skal holdes oppdatert.

6.4 Kvalitetssikring av målinger

Tiltakshaver er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, blant annet ved å:

- Utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal eller utenlandsk standard benyttes. Statsforvalteren kan etter søknad akseptere at annen metode blir brukt, dersom tiltakshaver kan dokumentere at den er mer formålstjenlig. Tiltakshaver må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.

- Bruke akkrediterte laboratorier/tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne.
- Kvalitetssikre egne analyser ved å delta i ringtester.
- Kvalitetssikre egne målinger jevnlig ved verifisering av uavhengig tredjepart.
- Jevnlig gjennomføre kontroll og kalibrering av måleutstyr for å redusere usikkerheten ved målingene.

7 Håndtering av avfall

7.1 Generelle krav

Tiltakshaver plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av anleggsarbeidene. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Tiltakshaver plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften³.

7.2 Håndtering av farlig avfall

Tiltakshaver skal håndtere farlig avfall i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall.

Farlig avfall som blir lagret i påvente av levering/henting skal lagres på en slik måte at det ikke fører til avrenning til grunn, overflatevann eller avløpsnett.

Lagret farlig avfall skal være merket og skal ikke blandes sammen med annet avfall. Lagring skal foregå i tett container eller under tak på fast dekke. Lageret skal være sikret mot uvedkommende.

Farlig avfall skal leveres videre til godkjent mottak eller behandlingsanlegg minst en gang per år. Farlig avfall skal deklarerer på www.avfallsdeklarerer.no.

8 Støy

For utslipp av støy må tiltakshaver etterleve kravene i Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021), som vist til i reguleringsplanen.

9 Rapportering

Det skal føres logg over gravearbeidene og eventuelle uønskede hendelser og korrigerende tiltak.

Tiltakshaver skal oppdatere lokaliteten i Miljødirektoratets fagsystem Grunnforurensning når oppryddingen er gjennomført. Databasen finnes på <http://grunn.miljodirektoratet.no/>.

³ 3 Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930

Sluttrapport

En rapport fra arbeidet skal sendes Statsforvalteren senest 3 måneder etter at tiltaket er avsluttet. Rapporten skal inneholde:

- Beskrivelse av tiltaket og utført arbeid.
- Beskrivelse av uønskede hendelser som har oppstått under arbeidene, og hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.
- Dokumentasjon på levering av masser til godkjent behandlingsanlegg eller deponi med tillatelse etter forurensningsloven. Mengder og tidspunkt for levering må være inkludert.
- Dokumentasjon på hvordan anleggsvann er håndtert.
- Resultater fra prøvetaking av vann.
- Eventuelle resultater fra supplerende prøvetaking.
- Dokumentasjon på at området etter endt tiltak tilfredsstillende akseptkriterier for området.
- Bekreftelse på oppdatert registrering i fagsystemet Grunnforurensning.